

نامه به سردبیر: رادیوگرافی؛ سود یا ضرر

فرخلا مهدی^{*}، ماندانا صاحبزاده^۱

^۱ دکترای آیندهپژوهی، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی،
^۲ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و
 اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

سردبیر محترم مجله دندانپزشکی کودکان ایران استفاده از تصاویر رادیوگرافی در دندانپزشکی به منظور تشخیص پسیوگرافی و دیگر بیماریها ی دهان و دندان همواره اجتناب ناپذیر بوده است. تقریباً نیمی از پوسیدگی‌های دندان تنها از طریق رادیوگرافی تشخیص داده می‌شود. با این وجود و با در نظر گرفتن فواید این روش برای تشخیص بیماری، معاینات رادیوگرافی به دلیل استفاده از اشعه یونیزان خطرهای غیر قابل انکاری برای بیمار دارد و استفاده ناگایه با نا مناسب. [۱] از آن احتمال این خطرات را افزایش میدهد [۲]، از آنجا که حساسیت در برابر اشعه در کودکان بیشتر از بزرگ سالان است آن دسته از روش‌ها ای تصویر برداری که از پرتوهای یونسانز استفاده نمی‌کند می‌باشد همواره به عنوان یک روش جایگزین قرار گیرند. و تجهیزات حفاظتی باید به گونه‌ای قرار داده شود که از بافت‌ها ای حساس بطور موثر حفاظت کنند همچنین می‌باشد از تکرار غیر ضروری گرافی‌ها اجتناب ورزید. تنها عامل خطرناک محیطی برای سرطان تیروئید و تومورها ای مغزی، قرار گرفتن در معرض دوز متوسط تا زیاد پرتوهای یونیزه [۲] کننده می‌باشد [۳] پژوهشگران طی تحقیقی به این نتیجه رسیده‌اند که غده تیروئید در برابر تشعشعات رادیوگرافی بسیار مستعد ابتلاء به سرطان است و پرتوهای یونیزان با دوز بالا، اصلی‌ترین عامل ایجاد این نوع سرطان گزارش شده بیمار مبتلا به ۳۱۳ بر روی ۲۰۱۰ است. یافته‌ها ای پژوهشی که در سال سرطان تیروئید انجام شده است، نشان میدهد که قرار گرفتن در معرض تشعشعات رادیوگرافی دندانپزشکی به طور قابل توجهی ضریب ابتلاء به [۴] در مطالعاتی که در نواحی سر و ۳] سرطان تیروئید را افزایش میدهد گردن که دارای تومورهایی در نواحی غدد بزاقی غده پاروتید و لارنژ بودند انجام شد، از نظر آماری ارتباط مشخصی بین اشعه ایکس کامل دهان و [۵] سرطان غدد بزاقی دیده می‌شود]

اگرچه سهم کلی سرطان تیروئید در برابر انواع دیگر سرطانها نسبتاً اندک است، اما میزان بروز آن طی سه دهه گذشته در سراسر جهان افزایش یافته منتشر شده ۲۰۱۲ است. طبق یافته‌ها ای گروهی از پژوهشگران که در سال است، استفاده از صفحه‌های مناسب که برای کم کردن اثر این تشعشعات % تأثیر مخرب آن را کم ۴۲ حین عکس برداری طراحی شده‌اند، میتواند تا کرده و در کاهش احتمال ابتلاء بیمار به سرطان تیروئید، به مقدار قابل [۶] با توجه به موارد ذکر شده استفاده از محافظه [۷] توجهی مؤثر واقع شود برای بیمار در حین عکس برداری امری ضروری می‌باشد و انتظار می‌رود که دندان پزشکان و دست یاران آنها نسبت به اهمیت این امر واقع بوده و همواره از این محافظه استفاده نمایند. طبق مطالعه میدانی انجام گرفته و مصاحبه با کارکنان برخی از بزرگترین مراکز دندانپزشکی استان اصفهان از جمله دانشکده دندان پزشکی علوم پزشکی اصفهان، استفاده از این صفحات محافظ آنچنان مورد توجه قرار نمی‌یگیرد. تکنسینهای رادیوگرافی در مصاحبه خود عنوان نموده‌اند که در صورت درخواست ب یمار از این محافظه استفاده می‌شود و به صورت پیش‌فرض استفاده از گردن بندها انجام نمی‌گردد. بر اساس یکی از اصول چهارگانه اخلاق زیستی پزشکان که به عدم آسیب رسانی به بیمار از طرف پزشک طی مراحل درمان اشاره دارد، همچنین بر مجلس شورای ۱۳۶۸ قانون حفاظت در برابر پرتو مصوب [۸] پایه اصل تهیه و به کارگیری تجهیزات برای بیماران در مراکز یون‌ساز امری، اسلامی اجباری است و عدم رعایت این مسئله از جانب پرتو کاران جرم محسوب می‌شود. بنا بر این توصیه می‌شود ضمن آگاه سازی دندانپزشکان، رادیولوژیستها و همچنین مردم استفاده از گردن بندهای سربی مناسب [۹] همچنین ۶ [۱۰] میلی متر) هنگام رادیوگرافی اجباری

گردد ۲۰ (ضخامت به استناد استاندارد ها) ای پایه حفاظت در برابر اشعه، انجام آزمایش ها) را دیولوژیکی به منظور مقاصد بیمه ای بدون توجه به نشانه ها) ای بالینی قابل توجیه نمی باشد و نیز گرافی مجدد از دندان ها پس از اقدامات [۷] ترمیمی و نظایر آن ممنوع است

References :

1. Javadzadeh A, Alipour H. Knowledge of general dentists about radiation protection in oral radiographic examinations in the city of Rasht-Iran in 2009. *J Mashhad Dent Sch.* 2011;35(1):23-32.
2. Memon A, Rogers I, Paudyal P, Sundin J. Dental X-Rays and the Risk of Thyroid Cancer and Meningioma: A Systematic Review and Meta-Analysis of Current Epidemiological Evidence. *Thyroid.* 2019;29(11):157293. doi: 10.1089/thy.2019.0105 pmid: 31502516
3. Memon A, Godward S, Williams D, Siddique I, Al-Saleh K. Dental x-rays and the risk of thyroid cancer: a casecontrol study. *Acta Oncol.* 2010;49(4):447-53. doi: 10.3109/02841861003705778 pmid: 20397774
4. Hwang SY, Choi ES, Kim YS, Gim BE, Ha M, Kim HY. Health effects from exposure to dental diagnostic X-ray. *Environ Health Toxicol.* 2018;33(4):e2018017. doi: 10.5620/eht.e2018017 pmid: 30661338
5. Hye Lim L, Hyun Yung K, Hyung Wook C, Hye-Mi L, Chang Seon L. The Effect of a Thyroid Sheild Made of a Tissue-Equivalent Material on the Reduction of the Thyroid Exposure Does in Panoramic Radiography. *Journal of Korea Academia-Industrial Cooperation society. J Korea Acad Ind Cooperat soc.* 2012;13(5):2278-84.
6. Wikipedia: The Free Encyclopedia [updated 2020; cited 2020]. Available from: <https://www.wikipedia.org>.
7. Iran Atomic Energy Organization 2020 [updated 2020; cited 2019]. Available from: www.aeo.org.ir. Proof

